

Zvláštní situace mohou nastat, pokud si oba z novopečených partnerů přinášejí do svého nového vztahu také vlastní psy

Ze dvou singlů jeden pár

Když se dva milují, třetí často vrčí... Máte nového partnera a chování vašeho psa se náhle změnilo? Co můžeme udělat, abychom žárlivé psy naladili přátelštěji?

Očas se stává, že člověk žije dlouhé roky sám se svým psem v domácnosti a je s tímto stavem víceméně spokojen.

Ráno ho pes vzbudí a za stovky pohlázení se čtyřnohý přítel odvděčí svým psím způsobem - je dobromyslným, vlídným, něžným a mazlivým partnerem. To se ale může rázem změnit, když do této idylly najednou vnikne nový člověk. Citlivý pes se při první návštěvě jen stáhne do ústraní, při druhé návštěvě na nezvaného hosta zle vrčí, při třetí návštěvě je jeho zloba ještě patrnější - a jednoho dne může v odezvě na pohlázení neočekávaně kousnout.

ZMĚNY

Dříve tak mazlivý a dokonale přítulný a vlídný pes najednou, ze dne na den, začne projevovat odmítavé až agresivní

chování - a někdy dokonce proti vlastnímu majiteli. Někdy mu dokonce úplně přeskočí a promění byt zčistajasna na bitevní pole, rozcupuje záclony, ubrusy a polštáře nebo reaguje extrémní nečistotností.

Takové chování majitele silně vyvede z míry - a nejednou stojí nad tou spouští úplně bezradný. Možná si dokonce pomyslí, že příčina by mohla být v novém partnerovi.

Nechce ale přistoupit na to, aby se kvůli psovi vzdal svého nového štěstí. Pes si tedy musí co nejrychleji zvyknout a vyrovnat se s tím, že do jeho života vstoupil další člověk. Pokud ale lidé nepostupují s potřebným jemnocitem, může se docela klidně stát, že se u psa rozvinou vážné poruchy chování, které pak lze dostat pod kontrolu jedině s pomocí odborníků.

KAŽDÝ DRUHÝ SINGL MÁ DOMACÍ ZVÍŘE

Když pes reaguje na „vetřelce“ podezíravě a nedůvěřivě, lidé se většinou zpočátku pokouší psa zvládnout dalším hlazením nebo hubováním, ale všechno bezvýsledně. Rezervovanost vůči novému partnerovi zůstává zachována, nebo se tak dokonce posiluje. A to není nic ojedinělého. Statistiky říkají, že každý druhý osamělý člověk má domácí zvíře. A také každý druhý osamělý člověk hledá a nachází dříve či později nového partnera. Když pes nebo kočka reagují extrémní žárlivostí, může to nově vznikajícímu vztahu dávat pěkně zabrat.

Dříve, než necháme neznámou osobu trvale proniknout do revíru psa, je nejvhodnější přivykat psa novému členu rodiny pozvolna a na „neutrální půdě“ například při procházkách.

Když selžou i ty nejvytrvalejší pokusy o získání přízně psa, musí majitel většinou od základů změnit své chování vůči psovi. Až dosud se člověk většinou intenzivně zabýval psem, jakmile pes začal projevoval žárlivost, nebo ho dokonce začaly pronásledovat výčitky svědomí. Člověk měl obavy, aby psa nyní nezanedbával...! Jenže to je všechno přesně obráceně! Tím totiž vzbuzujeme v psovi pocit, že jeho chybné chování ještě navíc odměňujeme. Bude tedy dělat všechno možné, jen abychom se svými projevy přízně nepřestali. V tomto okamžiku je ovšem třeba zaujmout zcela opačný postoj: Kdykoliv se začne pes chovat nepatřičně, jeho majitel ho kategoricky bude ignorovat. Aby se pes spřátelil s novým partnerem svého majitele, bude se muset o přízeň psa ucházet už jen „vetřelec“. Psa nebude krmit páneček ani panička, ti mu nebudou dávat ani pamlsky, ani nové hračky - všechno bude mít na starosti ten „nový“. Všechno se bude dít výhradně prostřednictvím cizí ruky. Když nastane čas na hraní, nebude majitel reagovat na výzvy svého psa, i když se mu to bude zdát těžké. Jedině tak může člověk přimět psa k tomu, aby si chybějící pozornost, pohlázení a něžnosti hledal tam, kde se mu skutečně nabízejí. A protože i u psů prochází většina lásky žaludkem, je velmi důležitá především důslednost v tom, aby ho skutečně nekrmil jeho dosavadní majitel.

NEPŘEHÁNĚT!

Chybou by samozřejmě bylo také to, kdyby se nový partner přehnaně a trvale zajímal o psa. Nemá smysl házet psovi neúnavně míček nebo mu neustále podstrkovat pamlsky až pod nos. Lepší je, když pes přijde k osobě, kterou zpočátku opravdu nemiluje, aniž by se tato osoba doprošovala přehnaně jeho pozornosti. Projeví-li pes laskavě svoji vstřícnost, měli bychom ho za to také pochválit. Tvrdohlavost budeme naproti tomu prostě ignorovat. Během času pes pochopí (některý dříve a jiný později), že pamlsky a pohlázení, na které byl zvyklý, může momentálně dostat jen od toho „nového“ člena domácnosti a ten mu začne postupně víc a víc přirůstat k srdci.

I když bude majiteli sebevíc chybět kontakt se psem, na jaký je zvyklý, útěchou mu může být, že jakmile překoná první překážky, věčně napjatá atmosféra v bytě se začne uvolňovat a doma postupně zavládne smířlivá harmonie.

Existuje také možnost jak tento proces urychlit, pokud si s novým partnerem na určitou dobu vyměníme byty - a partner

Při každém přímém kontaktu pomůže příjemný „vedlejší“ zážitek

společně s bytem převezme také péči o psa. Pes zůstává v prostředí, na které je zvyklý, a „ten nový“ se o něj stará. Díky tomu nemá pes jinou možnost než se s ním smířit, odbourat svoji agresivitu a ta se většinou změní dokonce na sympatie. Tato varianta přivykání většinou celý proces značně urychluje - po několika dnech jsou hranice jasně stanovené a pes nového partnera akceptuje. Na tento postup bychom měli ale přejít jen u malých psů a s jen umírněnou dávkou agresivity, abychom nového partnera nevystavovali vážnému nebezpečí. Má-li nový partner trochu zkušeností se psy, může to jen pomoci.

Třebaže každý pes se může chovat žárlivě, existují zvířata, která jsou podle všeho přímo předurčena k tomu, aby byla žárlivá. Mimořádně silné sklony k žárlivosti mají psi, kteří během citlivé fáze vývoje v prvních osmi týdnech života měli jen

malé kontakty s lidmi. Většinou byli odděleni od matky příliš brzy a pak se dostali do velmi pečlivého domova, kde jim lidé věnovali intenzivní a všestrannou péči. Tito psi mají sklony vytvořit si extrémně silnou vnitřní vazbu na člověka a pak se obávají kontaktu s jinými lidmi a zvířaty a jsou duševně nestabilní. Jestliže se takový pes dostane do situace, kdy se jeho člověk začne věnovat jinému zvířeti nebo člověku, je to pro něj hotové drama a jeho svět se zcela zhroutí.

KONSTELACE

Zvláštní situace mohou nastat, pokud si oba z novopečených partnerů přinášejí do svého nového vztahu také vlastní domácí zvířata. Dva psi si většinou dokážou na sebe přivyknout poměrně bez problémů. (Kromě případů, kdy se sejdou dvě pohlavně zralé feny!) Počáteční společné podmínky na neutrální půdě a pomalé přivykání vedou po určité době téměř vždy k úspěchu.

Obtížnější to někdy je, mají-li si na sebe zvyknout pes a kočka. Jiskra sympatií, která přeskočila mezi lidmi, většinou nemívá stejný účinek také na zvířata. A tak se lidské líbánky často mění na vzájemné poměřování sil mezi zvířaty - a někdy se byt může proměnit v bitevní pole.

Běžné výchovné metody v těchto dlouhotrvajících sporech většinou selhávají. Protože kromě „normálních“ bojů o revír prosazují obě zvířata své nároky na svého člověka, projevují žárlivost a mají strach z toho, že člověka ztratí. Psi a kočky zákonitě cítí, že je jejich člověk zanedbává. Instinktivně vycítí, že chybějící pozornost majitele je nyní soustředěna na nového

Někdy se lidské líbánky mění na vzájemné poměřování sil mezi zvířaty - a domov se rázem mění v bitevní pole

Žárlivost

Statistiky říkají, že každý druhý osamělý člověk má domácí zvíře

spolubydlícího. Někteří „vetřelci“ jim zabírají jejich oblíbené místo v ložnici nebo lidé dokonce své psy zcela vykážou z ložnice (to je ale velká chyba!). Jejich životní rytmus se mění, postrádají obvyklé hodiny strávené až dosud společně. A ke všemu do dosavadního soužití ve dvou proniká další zvíře - pes nebo kočka! Způsobem odpovídajícím psychice všech zvířat hledají společného jmenovatele všech těchto špatných zkušeností a nutně si je spojují se zvířetem vnučeného nového partnera. A na něm si pak vybíjejí své špatné nálady. Ze sametových tlapek se pak stává drátěný kartáč, mazlivý pejsek se proměňuje v kousajícího „bojového psa“. Lidem pak brzy začnou téct nervy a o šťastných chvílích si pak mohou nechat jen zdát. Co dělat?

Žádná obecně platná pravidla jak ze dvou roztrpčených nepřátel udělat dobré přátele neexistují. Monogamní papoušek, který si brání ostrým zobanem a drápy všechno, co mu chce jeho člověk upírat, vyžaduje úplně jinou terapii než pes, který se musí obávat o svoji pozici ve smečce, nebo než podivínská a samotářská kočka, která ve svém revíru nechce strpět žádné cizince.

Dobré šance mají lidé u mladších zvířat nebo u zvířat, která si ještě nevytvořila příliš úzký vztah s člověkem - tedy nežila s ním v jeho osamění dosud příliš dlouho. Díky celoživotní učenlivosti však existují dobré šance i u starších zvířat a i u nich můžeme očekávat, že si navzájem přivyknou. Mimořádně důležitá je pečlivá příprava na novou situaci a v případě potřeby také několik týdnů trávající zvláštní terapie. Čím více trpělivosti

a důslednosti zvládnou lidé, tím dříve mohou doufat, že nastanou lepší časy a zvířata se smíří a sžijí s novou situací. Výsledek nepřijde hned, ale později a bude tím trvalejší:

- V teritoriu, které je oběma zvířatům neznámé, lze předpokládat, že vzájemné seznamování proběhne pravděpodobně bez agresivity, protože každé z obou zvířat se musí nejdříve samo zorientovat, nemá vlastní nároky na revír a díky tomu nepocituje druhé zvíře za vetřelce.

- Při prvním setkání obou zvířat v novém společném bytě musí mít obě zvířata dostatek možností uniknout před druhým a schovat se před ním. Dokud si mohou jít navzájem z cesty, může jejich přivykání probíhat postupně.

- Při každém přímém kontaktu pomůžte příjemný „vedlejší“ zážitek. Psa budeme například hladit vždy jen tehdy, když se k němu přiblíží druhé zvíře, kočka dostane pamlsky jen v okamžiku, kdy se v jejím zorném poli objeví její „nepřítel“.

- Hlasité poměřování sil ignorujeme, dokud nevznikne riziko vážného poranění zvířat. Bez lidského přičinění se někdy dva nepřátelé poperou a rychle vyřeší své vzájemné vztahy.

- Situaci lze zmírnit, budeme-li se zvýšenou měrou starat o zvíře našeho protějšku, zatímco náš partner se zase ujme našeho zvířete. Pokud každé ze zvířat akceptuje oba lidské partnery, bude pro ně snazší přivyknout i novému čtyřnohému partnerovi.

- Jestliže se u některého ze zvířat projevují zřetelné příznaky stresu ještě po dvou týdnech, je rozumné sáhnout po mírném uklidňujícím prostředku (na základě porady se zvěrolékařem).

Pomoci mohou také homeopatické přípravky a vhodné směsi Bachových květín. Ty působí jako podpůrné prostředky a mohou podstatně zjednodušit fázi přivykání.

M. B., psycholožka zvířat

Obtížnější než se psy to někdy je, mají-li si na sebe zvyknout pes a kočka